

Het Statistisch Toezichtscomité

Beraadslaging STAT 05/2018 van 6 maart 2018

Betreft: Aanvraag van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg om van de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium de gevalideerde en gecodeerde microgegevens te ontvangen betreffende de gezinnen en individuen uit de enquête SILC 2016 en SILC 2017 in het kader van de Europese werkgelegenheidsstrategie en andere Europese en internationale processen voor het berekenen van een groot aantal indicatoren (STAT-MA-2017-035)

Het Statistisch Toezichtscomité (hierna "het Comité");

Gelet op de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek (hierna "wet openbare statistiek");;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "de WVP");

Gelet op het koninklijk besluit van 13 februari 2001 *ter uitvoering van de Privacywet* (hierna "KB van 13 februari 2001");

Gelet op het koninklijk besluit van 7 juni 2007 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Statistisch Toezichtscomité opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer* ;

Gelet op de aanvraag van FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg ontvangen op 12/12/2017;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) op 13/02/2018;

Gelet op het technisch en juridisch advies ontvangen op 21/02/2018;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 6 maart 2018, na beraadslaging, als volgt::

I. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. De aanvraag strekt ertoe om de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (hierna de onderzoeker) te machtigen om vanwege de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium (hierna ADSSB) gecodeerde en gevalideerde microgegevens uit de enquête SILC 2016 en SILC 2017 (bestand "regular") te ontvangen om een groot aantal indicatoren te kunnen berekenen in het kader van de Europese werkgelegenheidsstrategie maar ook in het kader van andere Europese en Internationale processen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de Directie van de Studies, Statistiek en Evaluatie van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg.
2. De aanvraag strekt er tevens toe het vertrouwelijkheidscontract goed te keuren dat tussen de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium (ADSSB) en de onderzoeker ingevolge deze gegevensmededeling zal worden afgesloten.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. TOEPASSELIJKE WETGEVINGEN

A.1. Wet openbare statistiek

3. Op grond van de artikelen 15 en 15bis van de wet openbare statistiek is het Statistisch Toezichtscomité bevoegd om, enerzijds de mededeling toe te staan van de door de ADSSB gecodeerde studiegegevens aan de in de wet openbare statistiek vermelde bestemmingen en anderzijds het vertrouwelijkheidscontract goed te keuren dat moet worden afgesloten tussen de betrokken partijen. Omdat hier om een mededeling van gecodeerde gegevens wordt verzocht, verklaart het Comité zich bevoegd.

A.2. WVP en het koninklijk besluit van 13 februari 2001

4. Op grond van de artikelen 1, § 1 van de WVP en artikel 1, 3° van het KB van 13 februari 2001, zijn gecodeerde studiegegevens betreffende geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen, persoonsgegevens waarvan de verwerking slechts mag gebeuren onder de in de WVP en het KB van 13 februari 2001 gestelde voorwaarden.¹.

B. WETTELIJKE BASIS VAN DE AANVRAAG

5. De FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg is een van de in de statistiekwet opgesomde bestemmingen van de gegevens, meer bepaald een bestemming zoals bedoeld in artikel 15, eerste lid, 1° van de statistiekwet.
6. De Onderzoeker komt dus in aanmerking om gemachtigd te worden de gevraagde gegevens te ontvangen.

C. DOELEINDEN

7. Persoonsgegevens moeten worden verwerkt voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden (art. 4, §1, 2° van de WVP).
8. Uit de stukken kan het Comité afleiden dat de gegevens worden aangevraagd voor de hiernavolgende doeleinden:
- in het kader van de Europese strategie voor werkgelegenheid en andere Europese en internationale processen (IAO, OESO,...) moet de onderzoeker een groot aantal indicatoren berekenen;
 - de onderzoeker werkt ook mee aan de ontwikkeling van deze indicatoren, meer in het bijzonder via de werkgroep Indicatoren van het Comité Werkgelegenheid van de Europese Unie. Daarom is het noodzakelijk over gegevens te beschikken om nieuwe indicatoren te ontwikkelen en het nut en de haalbaarheid ervan te testen.

¹ Zie artikel 1, 3° van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 en zie ook Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp tot omzetting van de richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens, Parl. St. Kamer 1997-98, nr. 1566/1 p. 12: "Ook gecodeerde informatie waarbij door de verantwoordelijke voor de verwerking zelf niet kan nagegaan worden op welk individu de informatie betrekking heeft, vermits hij niet in het bezit is gesteld van de daarvoor noodzakelijke sleutels, wordt derhalve als "persoonsgegevens" beschouwd indien identificatie nog door iemand anders kan verricht worden".

9. SILC is op dit ogenblik de bron voor de volgende indicatoren:
- PA1c. C4. Levensverwachting en goede gezondheid op 50 jaar;
 - PA1c.C6 zelf waargenomen gezondheid;
 - PA2a.S5/PA2b.S3 Mobiliteit per type contract;
 - PA2a.C1 Loonderving tijdelijke contracten vs. vaste contracten;
 - PA4.1.O1 Armoederisico werklozen;
 - PA.4.1.C1 Drop in theoretical replacement rates due to career interruptions;
 - PA.4.2.S1 Armoederisico arbeiders;
 - PA4.2.S3, PA7.2.S2 en PA8.2.S5 Loontraject per niveau;
 - PA5.S3, PA5.S4, PA7.1.C2 en PA7.2.C1 Kinderopvang.
10. Gelet op de invoeging van het thema "*sociale integratie aanmoedigen en strijd tegen de armoede*", is het niet uitgesloten dat de nieuwe set indicatoren zich meer op dit thema zal focussen. De SILC-gegevens zijn dus noodzakelijk, wil België bij hun verdere ontwikkeling een actieve rol spelen.
11. De doeleinden beantwoorden aan de voormelde vereisten van de WVP.
12. Op grond van artikel 15 wet openbare statistiek dienen de gecodeerde persoonsgegevens te worden verkregen voor statistische of wetenschappelijke doeleinden. Het Comité oordeelt dat de vereisten van de statistiekwet met betrekking tot de doeleinden worden nageleefd.

D. PROPORTIONALITEIT

D.1. De gevraagde gegevens

13. Om het hierboven beschreven onderzoek te kunnen uitvoeren, wil de onderzoeker op het ogenblik dat ze -beschikbaar zijn, de gevalideerde en gecodeerde gegevens betreffende de gezinnen en individuen ontvangen uit de enquête SILC 2016 en SILC 2017 (bestand "regular").
14. Dit zijn de gevraagde gegevens:
- **1. alle relevante socio-economische informatie over het individu :**
 - de variabelen I47 en I50 en de hiernavolgende controlevariabelen (inkomsten uit arbeid) en complementen: I57 tot I61, I162 tot I66, I69 tot I86, I87 tot I96;
 - de variabelen I98, I99, I102, I103 tot I114, I115 tot I117, I118 tot I120, I184 tot I186;
 - de variabele I121;
 - de variabelen I129 tot I132;

- de variabelen H64 tot H93 en H98 tot H101;
 - alle bijkomende variabelen die noodzakelijke zijn om bovenvermelde variabelen te interpreteren. Bijvoorbeeld, de variabelen die het aantal maanden uitdrukken waarin een inkomen werd verkregen (I52 en gelijkaardige), bepaalde filters (bijvoorbeeld I97, etc.).
- **2. contextuele variabelen met betrekking tot het gezin:**
- de variabelen H64 tot H93 en H98 tot H101;
- **3. H-file bestanden:**
- alle variabelen HB;
 - alle variabelen HY;
- **4. P-file bestanden:**
- alle variabelen PB;
 - alle variabelen PE;
 - alle variabelen PH;
 - alle variabelen PL;
 - alle variabelen PY;
- **5. het gezinsregister D-file en de individuele R-file:**
- alle beschikbare variabelen;
- **6. voor alle bestanden:**
- alle identificatievariabelen waarmee de verschillende bestanden met elkaar kunnen worden verbonden (op gezins- en individueel vlak);
 - alle mogelijke wegingsfactoren.

15. De gegevens zullen worden verstrekt in SPSS of SAS.

D.2. Betreffende de noodzaak van het verkrijgen van de gecodeerde gegevens

16. De onderzoeker mag enkel de gecodeerde persoonsgegevens ontvangen indien het niet mogelijk blijkt om met de verwerking van anonieme gegevens, de statistische of wetenschappelijke doeleinden die hij betracht, te verwezenlijken (artikel 4 van de WVP).

17. De hier bedoelde studie en onderzoek, kunnen geen "informatieverlies" verdragen dat een eventuele anonimisering van de gegevens door ADS zou teweegbrengen (bijvoorbeeld door de gevraagde gegevens op te nemen in de tabellen die de totalen aangeven).
18. Alleen met gecodeerde persoonsgegevens kan een gedetailleerd onderzoek worden gevoerd, vooral voor de berekening van de bestaande werkgelegenheidsindicatoren en de ontwikkeling van toekomstige werkgelegenheidsindicatoren.
19. De Onderzoeker heeft bijgevolg de gevraagde gecodeerde persoonsgegevens nodig. Een mededeling van louter anonieme informatie kan hier niet volstaan.
20. De doeleinden rechtvaardigen dus de verwerking van gecodeerde persoonsgegevens.

D.3. Betreffende de kwantiteit van de gegevens

21. De mededeling van de gecodeerde gegevens moet noodzakelijk zijn om het onderzoek uit te voeren zoals omschreven in de aanvraag en het ontwerp van vertrouwelijkheidscontract (art. 4, § 1, 3° van de WVP).
22. Uit de aanvraag blijkt dat het bewijs niet per gegeven of categorie van gegevens werd geleverd maar in functie van alle gevraagde gegevens.
23. Volgens de Onderzoeker zijn de gevraagde gedetailleerde basisgegevens onontbeerlijk om de actuele werkgelegenheidsindicatoren te kunnen berekenen en om de toekomstige werkgelegenheidsindicatoren te ontwikkelen.
24. Inderdaad, bij de huidige indicatoren in het kader van de Europese strategie voor werkgelegenheid (verplicht bij te voegen bij het nationaal hervormingsprogramma en uitgesplitst op gewestelijk niveau), bestaan er reeds indicatoren die betrekking hebben op het armoederisico en de kinderopvang, uitgesplitst per statuut op de arbeidsmarkt en opleiding. Daarvoor zijn naast de basisgegevens ook de gegevens noodzakelijk en relevant die betrekking hebben op het inkomen, de arbeidsmarkt, de kinderopvang en de opleiding, zowel op gezins- als op individueel niveau. Bovendien bevat de huidige lijst een bepaald aantal op traject-gebaseerde indicatoren, hoewel naast de cross-sectionele gegevens ook de longitudinale gegevens noodzakelijk zijn.

25. De Algemene Directie Statistiek bevestigt in haar advies dat de gevraagde gegevens proportioneel zijn in het licht van het beoogde doeleinde. Om de indicatoren waarnaar in het dossier wordt verwezen te kunnen berekenen, zijn de gevraagde gegevens de enige bron. De Algemene Directie Statistiek vestigt de aandacht van de Onderzoeker op het feit dat de gevraagde, bijkomende variabelen (van de Belgische gegevensbank) slechts cross-sectioneel beschikbaar zijn (met evenwel ID longitudinaal).
26. Het Comité is tevens van mening dat de gevraagde gegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn (artikel 4, §1, 3° van de WVP).

D.4. Duur van het onderzoek en bewaartermijn

27. De persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan de tijd die nodig is om de doeleinden te verwezenlijken waarvoor die gegevens werden verkregen en waarvoor ze verder worden verwerkt (artikel 4, §1, 5° van de WVP).
28. De Onderzoeker wil zijn onderzoeksactiviteiten spreiden over 3 jaar.
29. De gevraagde gegevens zullen gedurende 3 jaar worden bewaard wat een gerechtvaardigde termijn is.
30. Na deze termijn moeten de gegevens en back-ups door de onderzoeker volledig vernietigd worden. Het is niet toegestaan de gecodeerde studiegegevens voor dezelfde doeleinden langer te blijven gebruiken, behoudens toegekende verlenging. Mochten de doeleinden reeds vóór het vervallen van die termijn zijn bereikt, dienen de gegevens en back-ups nog voor afloop van deze termijn door de onderzoeker te worden vernietigd, met name meteen nadat de doeleinden zijn verwezenlijkt.

E. BEVEILIGING

31. De aanvrager moet erover waken dat de verstrekte gegevens beschermd en beveiligd zijn (artikel 16 van de WVP en 15bis van de statistiekwet).

E.1. Veiligheidsconsulent

32. Uit de door de Onderzoeker meegedeelde stukken blijkt dat hij over een consulent inzake informatiebeveiliging beschikt, wiens identiteit tevens werd meegedeeld.

E.2. Beveiligingsbeleid

33. Uit de door de onderzoeker meegedeelde stukken blijkt dat hij over een veiligheidsbeleid beschikt.

34. Uit het evaluatieformulier inzake beveiliging, gevoegd bij de aanvraag en het vertrouwelijkheidscontract, kan worden opgemaakt dat op alle 14 beveiligingsvragen positief werd geantwoord.

35. Betreffende de veiligheid van de gegevens is de toegang beperkt tot de personen die deze gegevens nodig hebben om ze te verwerken. Hiertoe wordt de bedoelde gegevensbank opgeslagen op een externe harde schijf die beveiligd is met een paswoord en bewaard wordt in een afgesloten kast wanneer zij niet wordt gebruikt. Deze veiligheidsmaatregelen moeten in de praktijk strikt gecontroleerd en opgevolgd worden.

E.3. Verantwoordelijke natuurlijke persoon

36. De identiteit van de verantwoordelijke natuurlijke persoon werd meegedeeld. Deze persoon is persoonlijk verantwoordelijk voor het naleven van alle verplichtingen m.b.t. de uitvoering van de wet openbare statistiek, de WVP, hun uitvoeringsbesluiten, elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van het Comité, en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

37. Deze persoon zal daadwerkelijk toezicht uitoefenen op de rechtmatige aanwending van de verstrekte gegevens.

38. De maatregelen waarvan sprake in F. 1. t.e.m. F.3., die de bescherming en de veiligheid van de verstrekte studiegegevens moeten verzekeren, zoals vereist door artikel 16 WVP en artikel 15*bis* wet openbare statistiek, zijn doeltreffend, als ze in de praktijk strikt worden gecontroleerd en opgevolgd

E.4. Scheiding van de andere verwerkingen

39. De onderzoeker moet de gegevensverwerking waarvan hier sprake is, apart houden van eventuele andere gegevensverwerkingen waarvoor hij de verantwoordelijke zou zijn.

E.5. Verbod op decodering

40. De onderzoeker dient er zich contractueel toe te verbinden alle mogelijke middelen te zullen inzetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegeedeelde persoonsgegevens betrekking hebben, zou worden achterhaald.

E.6. Koppelverbod

41. De onderzoeker mag geen pogingen ondernemen om de bekomen persoonsgegevens te koppelen aan persoonsgegevens die reeds met toepassing van andere machtigingen aan hem werden overgemaakt.

E.7. Vertrouwelijkheid

42. De onderzoeker verbindt er zich toe de vertrouwelijkheid van de studiegegevens in acht te nemen en ervoor te zorgen dat de studiegegevens uitsluitend gebruikt worden door leden van zijn eigen personeel, met het oog op de uitvoering van het bedoelde onderzoek.

F. ANDERE GEBRUIKSVORWAARDEN

F.1. Verspreiding van de resultaten

43. Uit de documenten blijkt dat uitsluitend zeer algemene geaggregeerde statistieken zullen gepubliceerd worden.
44. De onderzoeker moet er inderdaad voor zorgen dat, na analyse en gebruik van de gegevens, de gepubliceerde resultaten anoniem en globaal blijven, zodat de individuele gegevens er niet rechtstreeks of onrechtstreeks uit geïdentificeerd kunnen worden.

45. De Algemene Directie Statistiek benadrukt dat de EU-SILC een steekproef betreft van +/- 6000 gezinnen, getrokken uit een bevolking van +/- 4.500.000 gezinnen. Het risico op onrechtstreekse identificatie is dus klein. Het Comité sluit zich hierbij aan.
46. De resultaten mogen dus enkel onder globale en naamloze vorm worden verspreid.
47. De Algemene Directie Statistiek benadrukt dat gelet op de relatief beperkte steekproef van de EU-SILC enquêtes, de strengste wetenschappelijke normen moeten worden gehanteerd aangaande de veralgemening van de onderzochte statistische resultaten. Zo is bijvoorbeeld het gebruik van een longitudinale gegevensbank voor een trajectonderzoek mogelijk, maar de resultaten moeten met de grootste voorzichtigheid worden beoordeeld. Het Comité neemt hiervan akte.
48. Tenminste vijftien dagen vóór de verspreiding moet de Onderzoeker de voorgenomen publicatie overigens aan ADSSB ter inzage voorleggen.

F.2. Controle

49. De aanvrager stemt er uitdrukkelijk mee in dat vertegenwoordigers van het Comité altijd en zonder voorafgaande ingebrekestelling toegang krijgen tot de lokalen en tot de informatica-infrastructuur waar de verstrekte gegevens worden bewaard om na te gaan of de bepalingen van de voorliggende machtiging en van de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluiten, alsook de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract worden uitgevoerd.
50. Op eenvoudig verzoek kan het Comité toegang krijgen tot de andere lokalen en ICT systemen om te controleren of er geen inbreuk gepleegd wordt op de bepalingen van zijn beslissing, de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluit en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

G. VERTROUWELIJKHEIDSCONTRACT

51. De studiegegevens worden aan de onderzoeker verstrekt krachtens een vertrouwelijkheidscontract dat hij afsluit met de ADSSB.
52. Het ontwerp van vertrouwelijkheidscontract werd als bijlage bij de aanvraag gevoegd en stelt de voorwaarden vast waaronder de ADSSB de studiegegevens mag verstrekken en gebruikt mogen worden door de onderzoeker.

53. Het vertrouwelijkheidscontract bevat ten minste de wettelijke, verplichte vermeldingen, vastgesteld in artikel 15bis van de statistiekwet, waaronder de duur van het vertrouwelijkheidscontract, in onderhavig geval drie jaar. Dit laatste betekent geenszins dat na afloop van deze contractuele termijn, de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf mag worden doorbroken. Die vertrouwelijkheid moet dus onbeperkt in de tijd worden gerespecteerd.
54. De contractuele bepalingen inzake privacy en vertrouwelijkheid die vermeld worden in de vertrouwelijkheidscontract maken integraal deel uit van onderhavige beslissing van het Comité waardoor ook de personen vreemd aan het vertrouwelijkheidscontract zich kunnen wenden tot het Comité om te laten controleren of de voorwaarden waaronder de onderzoeker de gegevens mag gebruiken, worden nageleefd.

III. ALGEMEEN BESLUIT

55. De onderzoeker dient bij de verwerking van de verkregen persoonsgegevens rekening te houden met de WVP, de wet openbare statistiek, hun uitvoeringsbesluiten en elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van het Comité, en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract tussen ADSSB en de onderzoeker.

IV. SPECIFIEK BESLUIT

56. Het Comité beslist dat:

- de onderzoeker beschikt over een rechtsgrond om de gevraagde gecodeerde studiegegevens te ontvangen;
- de mededeling van de gevraagde gecodeerde studiegegevens aan de onderzoeker toegelaten is voor de vermelde doeleinden;
- de onderzoeksduur, de bewaarduur van de gegevens en dus de duur van het vertrouwelijkheidscontract beperkt is tot 3 jaar, na afloop waarvan de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf onbeperkt in de tijd moet worden gerespecteerd door de Onderzoeker.
- het onderzoek slechts betrekking zal hebben op de gevraagde gegevens waarvan sprake in de punten 13 en 14;

- gezien de relatief geringe grootte van de steekproef van de EU-SILC enquêtes, moeten de strengst geldende wetenschappelijke normen betreffende statistische veralgemeenbaarheid worden opgevolgd;

OM DEZE REDENEN,

Het Comité

1° machtigt de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium om de bovenvermelde studiegegevens te verstrekken aan FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg op voorwaarde dat en zolang de voorwaarden als beschreven in deze beraadslaging worden nageleefd.

2° keurt het vertrouwelijkheidscontract goed.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Gert Vermeulen